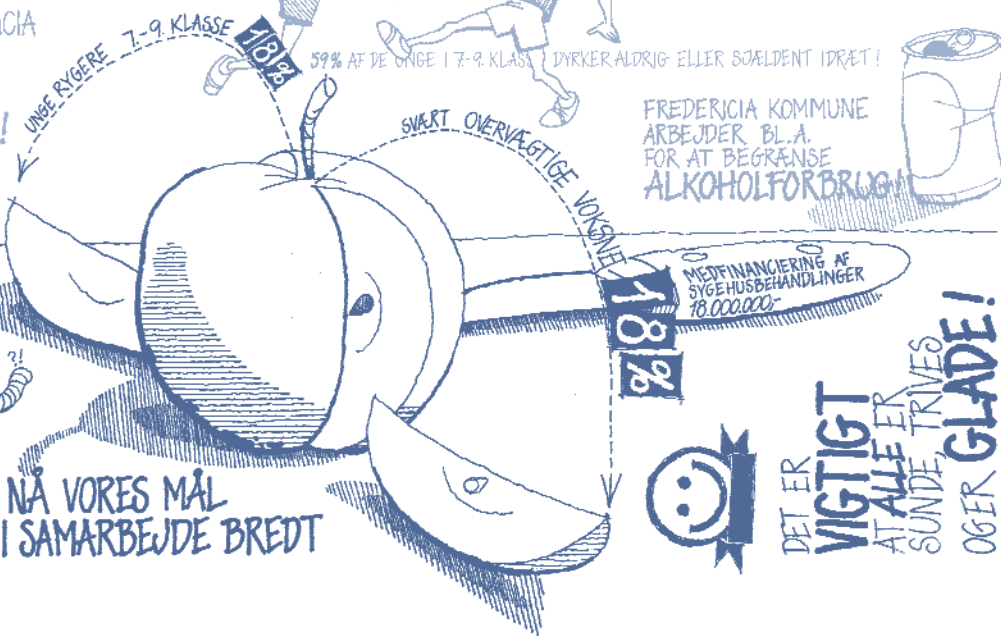

I FREDERICIA
VIL VI
SUNDHED
MEDALLE!

81% AF BORGERNE OVER 16 ÅR
VURDERER DERES HELBRED SOM
FREMÅGENDE, VÆLDIG GODT
ELLER GODT.
KAN VI FÅ
RESTEN MED?

68% AF DE UNGE
I 7-9. KLASSE
RYGER IKKE 😊
HVORDAN FÅR VI
DE SIDSTE MED ?

FOR AT NÅ VORES MÅL
SKAL VI SAMARBEJDE BREDT

DET ER
VIGTIGT
AT ALLE ER
SUNDE, TRIVES
OG ER
GLADE!

SUNDHED MED ALLE

FREDERICIAS
SUNDHEDSPOLITIK

Opdateret maj 2015

Forord

I Fredericia vil vi sundhed med alle.

Det betyder, at alle borgere skal have mulighed for at leve et godt liv, hvor de trives i hverdagen. Det gælder uanset om du er barn eller voksen. Uanset om du er rask eller lever med kronisk sygdom. Og uanset om du er i job eller udenfor arbejdsmarkedet.

Som kommune har vi et stort ansvar for at skabe rammerne, få alle med og have de rette sundhedstilbud. Vi har en forventning om, at du som borger tænker over dine sundhedsvaner og tager et ansvar for din egen sundhed.

Vi vil lykkes med sundhedspolitikken. Derfor er det nødvendigt at arbejde i fællesskab. Vi skal tænke sundhed på tværs af hele den kommunale organisation – i jobcentret, i plejen, i skolen, i byudviklingen. På samme måde skal arbejdet løftes i et fællesskab mellem kommunen, borgerne, foreningerne, uddannelsesinstitutionerne, de praktiserende læger, sygehusene og erhvervslivet. Vi skal i fællesskab udvikle rammerne og tilbuddene, der skal skabe lige muligheder for sundhed for og med alle.

Vi er nødt til at tilpasse og prioritere vores indsatser, så vi har mulighed for at få alle med. Vi skal derfor skabe rammerne

for dem, der kan selv. Vi skal have forebyggende indsatser for dem, der har brug for en hånd. Og vi skal have konkrete sundhedstilbud, til dem, der er ramt af sygdom, så de kan lære at tackle hverdagen og tage vare på egen sundhed.

Samarbejdet med det regionale sundhedsvæsen skal udvikles, så der skabes en sammenhængende sundhedsindsats og et sammenhængende sundhedsvæsen for borgerne i Fredericia Kommune på tværs af kommuner og regioner.

Med sundhedspolitikken og den tilhørende sundhedsstrategi vil vi skabe sundhed med og for alle i Fredericia Kommune.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a surname, written over a horizontal line.

Jacob Bjerregaard
Borgmester i Fredericia (S)

Foto: Kim Jønsson

Indholdsfortegnelse

Sundheden er nødvendig	4
Vision	6
Det samlede kommunale sundhedsvæsen	7
Folkesundhed	8
Det nære sundhedsvæsen	8
Grundlæggende værdier og principper	10
Politiske mål	11
Målsætninger	12
Sundhed med alle borgere	12
Sundhed med børn og unge	12
Sundhed med voksne	13
Samarbejde og styringsmekanismer	14

Sundheden er nødvendig

Fredericia er udfordret fra tre kanter.

For det første er fredericianernes levevis ikke helt i top. Sundhedsprofilen *Hvordan har du det? 2013* viser, at der stadig er over en femtedel af borgerne, som ryger dagligt og næsten en femtedel, der er så overvægtige, at det har konsekvenser for sundheden. Målt på middellevelevetid er fredericianerne ifølge Danmarks Statistik på en 65. plads blandt alle danske kommuner. Dette er en fremgang i forhold til 2010, hvor det var en 79. plads. Undersøgelser viser, at der er en tæt sammenhæng mellem uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet og borgerenes faktiske og oplevede sundhed. Sundhed og beskæftigelse er

ofte hinandens forudsætninger. For ledige og sygemeldte borgere kan sundhed være midlet til at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Og for mange kan lange perioder udenfor arbejdsmarkedet føre til en dårligere sundhedstilstand. Der er dermed en tæt sammenhæng mellem sundhed og beskæftigelse.

For det andet stiller det krav til kommunen, at rigtig mange borgere ønsker at leve et sundere liv og også har forventninger om, at kommunen stiller sundhedstilbud til rådighed. Udfordringen er her borgernes forventning om tilbud, der også matcher de ønsker og behov, som de har. Denne udfordring kræver dialog med borgerne.

BORGERNES SUNDHED

- 81 % af borgerne på 16 år eller derover vurderer deres eget helbred som fremragende, vældigt godt eller godt. 80 % af de unge i 7. – 9. klasse føler sig sunde og raske.
- 22 % af de 16+-årige borgere ryger dagligt. På regionsniveau er der 72 % af de 16+-årige, der ønsker at stoppe med at ryge. 68% af de unge i 7. - 9. klasse er ikke rygere - hvordan får vi de sidste med?
- 18 % af de voksne i Fredericia Kommune er svært overvægtige. Da årgang 2006 startede i skole var 6,7 % overvægtige og 2,2 % var svært overvægtige. På regionsniveau er der 54 % af de svært overvægtige 16+-årige, der i høj grad ønsker at tabe sig.
- 18 % af borgerne på 16+ år har stillesiddende fritidsaktiviteter. Andelen, der går til sport, falder markant i 12-13-årsalderen. 59 % af de unge i 7. – 9. kl. dyrker aldrig eller sjældent idræt i en forening.
- Blandt de voksne er der omkring 14 %, der har et dårligt mentalt helbred, og der er omkring 10 %, der ofte er ensomme. Blandt de unge i 7. – 9. kl. er der op mod 30 % der ofte eller af og til føler sig ensomme.

Kilder:

Hvordan har du det? 2013

Ungeprofilundersøgelse 2012 SSP Samrådet

Sydøstjyllands Kreds

SSI Børnedatabasen

Den tredje udfordring er økonomisk. Borgernes sygdom koster ikke kun kommunen, men også den enkelte og det øvrige samfund. Længerevarende sygdom koster for den sygemeldte, kan betyde produktionstab i virksomhederne og øgede udgifter til hjemmepleje, ligesom der er omkostninger ved førtidspensioner og andre sundhedsrelaterede overførselsindkomster. Endelig er der udgifter til sygehusbehandlingen, som kommunen medfinansierer en stadig større del af.

De tre udfordringer – borgerens sundhedstilstand, borgernes forventning om forebyggelse og det økonomiske pres – er den brændende platform, der nødvendiggør en ambitiøs og langsigtet sundhedspolitik. Det giver ud fra et menneskeligt

synspunkt god mening at opprioritere sundhedsindsatsen i de kommende år, ligesom det er en vigtig indsats rent samfundsøkonomisk.

Samtidig er det nødvendigt at tænke nyt, hvis vi for alvor vil forbedre sundheden hos borgerne i Fredericia. Det er ikke nok alene at sætte nye tilbud til borgerne i gang. Det er nødvendigt at se på, hvordan eksisterende rammer og kerneopgaver kan optimeres og udvikles ved at fokusere mere på sundhed, også som et middel til at opnå et godt liv. Tidlig forebyggelse, kloge velfærdsteknologier samt fremme af motivationen for at leve sundt skal være i fokus sammen med arbejdet for at skabe sammenhæng og helhed i sundhedsvæsenet.

MEDFINANSIERING AF SYGEHUSBEHANDLING

- Medfinansieringsudgiften pr. indbygger i Fredericia i 2013 er på 3.924 kr. Det er 357 kr. mere pr. indbygger end landsgennemsnittet. Det svarer til en merudgift i 2013 på ca. 18 mio. kr.

Foto: Kim Jonsson

- Medfinansieringen blev omlagt i 2012, hvilket har haft stor betydning for den store merudgift Fredericia har.

Kilde: eSundhed

VISION

Det er Byrådets
sundhedspolitiske vision,
at i Fredericia
skaber vi lige mulighed
for sundhed og livskvalitet
med alle.

Det samlede kommunale sundhedsvæsen

Kommunen er en hovedaktør i det danske sundhedsvæsen. Kommunen er en hovedaktør i det danske sundhedsvæsen. Den kommunale opgave er at forebygge sygdom og at fremme raske borgeres sundhed ved at understøtte, at borgerne forbliver raske og foretager sunde valg i hverdagen. Kommunen er her afhængig af en dialog med borgerne, gerne i samarbejde med almen praksis, de frivillige, foreningerne. Kommunen løser også velfærdsopgaver, der retter sig mod

borgere, der er syge og sårbare. Kommunens opgave er her at pleje, at rehabiliter og fremover måske også at afslutte den behandling, som blev iværksat på sygehuset. Kommunen samarbejder i forhold til disse velfærdsopgaver med sygehusene, de praktiserende læger og andre. Der er derfor to perspektiver, som sundhedsarbejdet gribes an fra – folkesundhedsperspektivet og det nære sundhedsvæsen. (Se nedenstående figur.)

FOLKESUNDHED

DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

Sundhedsfremme	Forebyggelse	Tidlig opsporing	Rehabilitering	Efterbehandling	Pleje
Sundhedsdata					
Indsatser målrettet					
Alle borgere		Børn og unge		Voksne borgere	
Tværsektorielt samarbejde og organisering					
Personalerettet kompetenceudvikling og understøttelse					
Monitorering og evaluering					

Indsatserne her bygger på en række tiltag og forudsætninger om at sikre og handle ud fra data om borgernes sundhedstilstand, sikre samarbejde på tværs af opgaver og sektorer,

udvikle og understøtte de rette kompetencer blandt medarbejdere og arbejde ud fra viden om, hvad der virker gennem monitorering og evalueringer.

FOLKESUNDHED

Fredericia Kommune har til opgave at etablere sundhedsfremmende og forebyggende tilbud til borgerne og at skabe sunde rammer. Det betyder, at kommunen skal indtænke sundhedsfremme og forebyggelse alle de steder, det er muligt. Sundhedsarbejdet udgår ikke fra sundhedsområdet alene. Sundhedsarbejdet foregår stort set alle steder i kommunen, hvorfor det også berører Byrådet og alle de stående, politiske udvalg. Borgernes ansvar er at tage stilling til egne sundhedsvaner og de tilbud, de får, samt støtte andre – familie, venner og kolleger på arbejdspladserne – i en sund livsstil.

DET NÆRE SUNDHEDSVÆSEN

Vi bliver stadig flere ældre og flere borgere med kroniske sygdomme. Samtidig er der en udvikling i det behandelende, specialiserede sundhedsvæsen, som går i retning af stadig mere kompakte og accelererede behandlingsforløb, hvor borgerne udskrives stadig tidligere og sygehusophold bliver meget korte eller helt overgår til at være ambulante forløb. Dette forskyder tyngden i det samlede behandlingsforløb for patienten fra det regionale sundhedsvæsen og over i det kommunale sundhedsvæsen - det nære sundhedsvæsen. Opgaverne i det nære sundhedsvæsen bliver derved flere og forløbene mere komplekse. Patienterne findes ikke kun i sygehusene, men også i kommunerne før og efter egentlig sygehusbehandling.

I det nære sundhedsvæsen vil der være et særligt og meget tæt samarbejde med almen praksis. Både på det konkrete plan i forhold til borgerne, og på det overordnede koordinerende niveau, fx via Kommunalt Lægeligt Udvalg.

Foto: Ole Olsen

Fotos: Ole Olsen

Grundlæggende værdier og principper

Sundhed er et gode i sig selv, men det er også et middel til livskvalitet og til at leve det liv, man ønsker sig. Sundhed er en ressource, som gør at vi kan håndtere hverdagens udfordringer.

Borgerne vil gerne sundhed. Dog er der forskelle i sundhedstilstanden mellem forskellige grupper af borgere, som bl.a. knytter sig til forskelle i levevilkår, og som gør det sværere for nogle grupper end for andre at tage vare på egen sundhed.

Sundhed er et bredt begreb, der omfatter både fysisk og mental sundhed. Der findes flere, men lige rigtige opfattelser af, hvad sundhed er. For nogle er sundhed sund mad og fysisk aktivitet. For andre er sundhed at have overskud til venner og familie og til at dyrke sociale netværk og relationer. For andre igen er sundhed det samme som at være rask og rørig og kunne klare sig selv.

I Fredericia ønsker vi at inddrage borgerne i beslutninger om sundhed. Kommunen ved ikke bedst og initiativer skal bygge på forståelse for borgerens forskellige behov og situation og på at motivere til borgernes ejerskab og engagement i egen situation. Det er afgørende, at man skaber rammerne for, at man

som borger kan gå fra at være modtager af sundhedsydelser til aktiv deltager i et sundere liv. Vi vil styrke borgernes evner og vilje til at drage omsorg for egen sundhed.

Civilsamfundet, herunder de frivillige og patientforeningerne kan både supplere og bidrage til udviklingen af de kommunale opgaver. Forudsætningen for et stærkt samarbejde er partnerskaber og medinddragelse.

I Fredericia tror vi, at kommunalt personale kan formidle viden og skabe refleksion hos den enkelte borger om egne sundhedsvaner, samt give tilbud om at deltage i forskellige aktiviteter. Det forudsætter en sundhedsbevidsthed hos kommunale medarbejdere og at vi er i dialog om sundhed og om, hvordan man i sit faglige virke kan være anerkendende, støttende og motiverende.

I Fredericia tror vi, at der kan skabes meget sundhed ved at ændre på rammerne, så det bliver lettere at vælge sundt. At ændre på rammerne indbefatter også at ændre på den måde, hvorpå kommunen leverer velfærd til borgerne og den måde, hvorpå den optræder som myndighed.

Politiske mål

De politiske mål, som Fredericia Kommune arbejder målrettet efter er følgende:

Vi vil forbedre folkesundheden og støtte udvikling af borgernes ressourcer, så borgerne i højere grad kan tage ansvar for egen sundhed. Vi ønsker at prioritere indsatsen målrettet

- borgere, der har færrest ressourcer.

Vi vil udvikle og innovere de kommunale velfærdstjenester, så de også rummer et fokus på sundhed. Sundhed skal løftes

- i fællesskab på tværs af de kommunale fagafdelinger.

Vi ønsker at sætte fokus på holdninger hos kommunalt personale til sundheden hos de borgere, de samarbejder med. Personalet skal være understøttende og igangsættende og

- skal have fokus på netværksskabelse for borgerne.

Vi vil udvikle det nære sundhedsvæsen. Der skal være lokale løsninger, som også omfatter velfærdsteknologiske løsninger. Vi skal sikre en god og sammenhængende indsats for de borgere, der har brug for sundhedsvæsenet, hvor vi

- har blik for, hvor opgaven løses bedst og billigst.

Vi vil mere sundhedsfremme og forebyggelse, også for at sikre en tidlig indsats og gerne forebygge at borgerne skal

- behandles.

Vi skal have et meget stærkt fokus på at begrænse uhenigtsmæssige indlæggelser, genindlæggelser og ambulante behandlinger ved udvikling af nye metoder og forløb bl.a.

- for de store grupper med kroniske sygdomme.

Vi ønsker et tæt samarbejde med de frivillige organisationer, ligesom patientforeningerne skal spille en større rolle.

Samarbejde er afgørende. For at nå vores mål skal vi samarbejde bredt og sikre stadig mere forpligtende samarbejde. Især udvikling og styrkelse af samarbejdet med almen praksis er en nødvendighed i de kommende år.

Målsætninger

Målsætningerne for sundhedsarbejdet beskrives nedenfor.

SUNDHED MED ALLE BORGERE

Det er vigtigt at fremme alle borgeres sundhed og livskvalitet i et langt liv, og at fremme borgerens lige muligheder for sundhedsmæssig effekt af de kommunale indsatser, uanset forskelle i levevilkår og ressourcer.

Det er vigtigt at samskabe med borgerne i udviklingen af de kommunale løsninger og tilbud. Det kan være med til at sikre, at borgerne også vil anvende de kommunale tilbud og selv tage ansvar for egen sundhed.

SUNDHED MED BØRN OG UNGE

Det er vigtigt, at børn og unge er sunde, trives og er glade. Sundheden grundlægges i barndommen og de ressourcer, der opbygges i den periode, er fundamentale for den enkeltes helbred og livskvalitet senere i livet.

Det er desuden vigtigt at være i dialog med og involvere børn, unge og deres forældre, ligesom det er vigtigt med opmærksomhed på de voksne som rollemodeller.

Derfor arbejder Fredericia Kommune for at fremme alle borgeres sundhed. Herunder:

- At inspirere og motivere borgerne til at være fysisk aktive og til at tage vare på egen sundhed.
- At tilbyde rygestop og til stadighed udvikle tilbud, der matcher de forskellige målgruppers behov.
- At sundhed tænkes ind i den overordnede kommunale planlægning.
- At fremme borgernes sundhed og livskvalitet i udvalgte bydele.

Derfor arbejder Fredericia Kommune for at fremme børns og unges trivsel. Herunder:

- At fremme børn og unges fysiske aktivitet.
- At fremme gode mad- og måltidsvaner samt forebygge at børn og unge er overvægtige.
- At udsætte børn og unges alkoholdebut og at begrænse forbruget af alkohol, samt forebygge brug af andre rusmidler.
- At forbedre den mentale sundhed.

Foto: Michael Westermann

SUNDHED MED VOKSNE

Det er vigtigt, at de voksne borgere udvikler og vedligeholder deres sundhed og trivsel hele livet, og tager ansvar for egen sundhed og trivsel og støtter andre i at fastholde deres sundhed og trivsel.

Det er vigtigt at samarbejde med de voksne borgere, at engagere dem og betragte dem som aktører i deres eget liv og i forhold til deres egen sundhed og livskvalitet.

For voksne udenfor arbejdsmarkedet er sundhed også et middel til at komme tilbage i beskæftigelse. Når voksne er en del af fællesskabet på arbejdsmarkedet, er det med til at fremme sundhed, og lange perioder udenfor fællesskabet på arbejdsmarkedet kan føre til sygdom og mistrivsel.

Derfor arbejder Fredericia Kommune for at fremme at voksne trives. Herunder:

- At fremme voksne borgeres fysiske aktivitet og sunde mad- og måltidsvaner og forebygge overvægt.
- At begrænse alkoholforbruget.
- At forebygge kroniske sygdomme.
- At forbedre den mentale sundhed, herunder reducere stress.
- At opspore kronisk sygdom og at rehabilitere borgere med kroniske sygdomme og at lære borgere med kroniske sygdomme at leve med sygdommen(e).
- At forebygge akutte indlæggelser og tilbagefald ved kroniske sygdomme.
- At styrke samarbejdet mellem beskæftigelse og sundhed.

Samarbejde og styringsmekanismer

Fredericia Kommune indgår i regi af Region Syddanmarks sundhedsaftale i forskellige samarbejdsfora, ligesom kommunen samarbejder med de praktiserende læger i Fredericia via Kommunalt Lægeligt Udvalg.

Internt i kommunen er det Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget, der i det daglige er moderudvalg for sundhedspolitikken.

Sundhedsstaben fungerer som kommunens videncenter på sundhedsområdet og støtter fagafdelingerne i arbejdet med sundhed. I det tværgående samarbejde er der oprettet fire Sundhedsfaglige fora, som har til opgave at komme med input til sundhedsarbejdet.

Grundtanken i dette er, at sundhedspolitikken gennemføres både via synlige signaler og klare beslutninger fra Byrådet til Beskæftigelses- og Sundhedsudvalget til direktion og kommunens samlede gruppe af ledere, og via skabelse af engagement og ejerskab på tværs af organisationen på alle niveauer.

Har du spørgsmål eller ønsker yderligere oplysninger,
er du velkommen til at kontakte Fredericia Kommunes Sundhedsstab:
sundsek@fredericia.dk

FREDERICIA
K O M M U N E

